

“TÜRKİYE’NİN GENÇLİĞİ ARAŞTIRMASI” RAPORU

- GENÇLERDE İSTİHDAM VE EKONOMİK BAĞIMSIZLIK ORANI NE?
- ÇOK PARA KAZANMANIN, BİLİME VE SANATA ZAMAN AYIRMANIN, İNANCIN VE ÖZGÜRLÜĞÜN ÖNEMİ NE DÜZEYDE?
- YURTDIŞINA GİTME EĞİLİMLERİ NEDİR?
- TÜRKİYE’DE FIRSAT EŞİTLİĞİNE NASIL BAKIYORLAR?

19 Mayıs 2020 Salı

SODEV
SOSYAL DEMOKRASİ VAKFI

TÜRKİYE’NİN GENÇLİĞİ ARAŞTIRMASI

Sosyal Demokrasi Vakfı, Türkiye genelinde gerçekleştirdiği anket çalışmasında 15-25 yaş aralığındaki gençlerin kendi konumları ve gelecekleri ile ilgili değerlendirmeleri ve algılarını inceledi. %95 güven aralığında %4 hata payı ile 600 örneklem üzerinden gerçekleştirilen araştırma, TÜİK’in Nuts1 tanımına uyan 12 ilde Türkiye temsili ile yapıldı. Araştırmada yaş, cinsiyet, oy verdikleri parti, sosyo-ekonomik statü ve bölge dağılımları kota olarak alındı.

Profil

Katılımcıların %48,7'si kadın, %51,3'ü erkek; %44,5'i 15-19 %55,5'i 20-25 yaş grubundan gençlerden oluşmaktadır. Katılımcıların %51'i orta (%22 üst orta, %29 alt orta) %36'sı alt (%27 üst alt, %9 altın altı) ve % 13'ü üst sosyo ekonomik statü gruplarından gelen gençlerden oluşmaktadır.

Profil

25 SODEV
SOSYAL DEMOKRASİ VAKFI

Cinsiyet %

Erkek

Kadın

51,3

48,7

Yaş %

15-19

20-25

44,5

55,5

Sosyoekonomik Statü %

A

B

C1

C2

D

E

4,0

9,0

22,0

29,0

27,0

9,0

Bazı: Tüm katılımcılar #600
Cinsiyet?
Yaşını?
SES

Çalışma durumu

Katılımcıların %61,7'si öğrenci, %19'u çalışandır. %10,7'si iş aradığını, %7,3'ü iş aramaktan vaz geçtiğini, %3,3'ü ise ev kadını olduğunu ifade etmiştir. Yani aslında diğer seçeneğini dışarıda bırakırsak, gençlerin %32'sinin herhangi bir eğitim kurumu ile ilişkisi olmadığı gibi, herhangi bir istihdam ilişkisi de yoktur. Ne yazık ki, Türkiye OECD'nin ne istihdamda ne eğitimde (NİNE) gençlik olarak adlandırıldığı kategorinin en yüksek olduğu ülkelerden biridir.

Çalışma Durumu

Şu anki çalışma durumunuz nedir?

Katılımcıların %69,2'si ekonomik anlamda bağımsızlığını kazanmamıştır. Özellikle Bölgesel eşitsizlikler ve işsizlik oranları ile paralel olarak, HDP'ye oy veren gençler arasında ekonomik bağımlılığın daha yüksek olduğu görülmektedir.

Çalışma Durumu

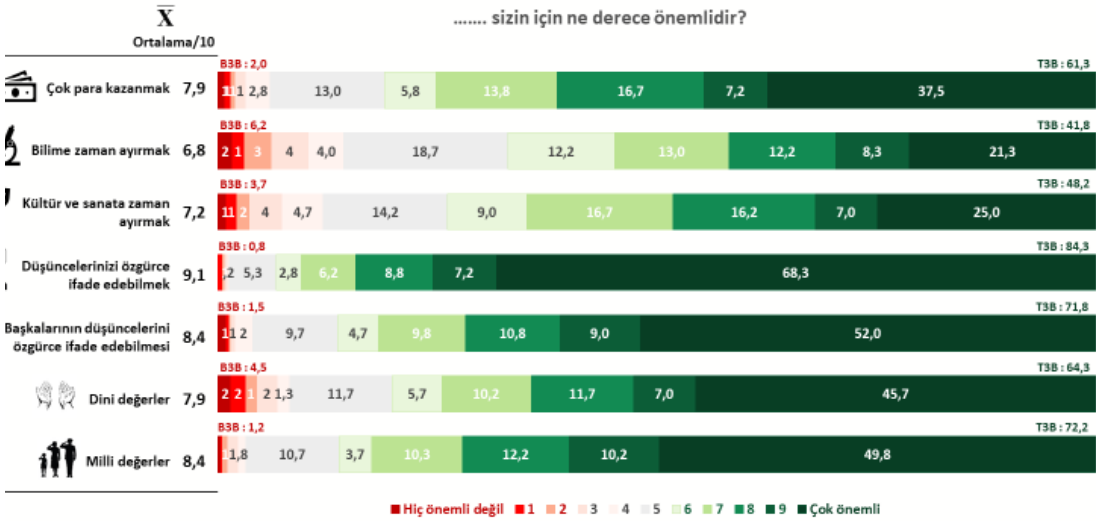

Bazı: Tüm katılımcılar n=600
S3: Ekonomik anlamda ailenizden bağımsızlığınızı kazandınız mı? TEK CEVAP

Gençler için neler önemli?

Gençlerin hayatlarında neleri önemli bulduklarına odaklandığımızda çarpıcı sonuçlarla karşılaşırız. Tabloda özgürlüklerin gençlerin önem sırasında öncelikli meseleler olması Türkiye gençliğinin perspektiflerini ortaya koyması bakımından çok önemli. Düşüncelerini özgürce ifade edebilmek ve başkalarının düşüncelerini özgürce ifade edebilmesi gençler için çok önemli görünen konular. Gençlerin %68,3'ü düşüncelerini özgürce ifade edebilmeyi çok önemli olarak görüyor. %52'si ise başkalarının düşüncelerini özgürce ifade edebilmesini de çok önemli buluyor. En önemli görünen konular daha sonra sırasıyla milli değerler %49,8 ve dini değerler %45,7. Yani aslında Türkiye'de gençlerin önemli oranda dini ve milli değerleri önemserken, bunu hem kendi hem başkalarının özgürlükleri ile bir arada gördüklerini gösteriyor. Dahası, Türkiye'de gençlerin kendilerini özgürce ifade edebilmeleri ve başkalarının da özgürce ifade edebilmeye dini ve milli değerlerden daha yüksek oranda önemli bulmaları, bu alandaki tehdit ve sınırlamalarla ilgili pratikleri ve kaygıları ile ilgili olabilir. Bu veriler gençlerin ebeveynleri ile, daha yaşlı nesillerle yaşadıkları çatışma pratiklerine bu nedenle daha nüanslı bakmak yönünde bize yol gösteriyor. Bunların dışında gençlerin %25'i kültür ve sanata zaman ayırmayı, %21,3'ü bilime zaman ayırmayı çok önemli buluyor. Çok para kazanmayı çok önemli bulanların oranı ise %37,5.

Önem Oranı

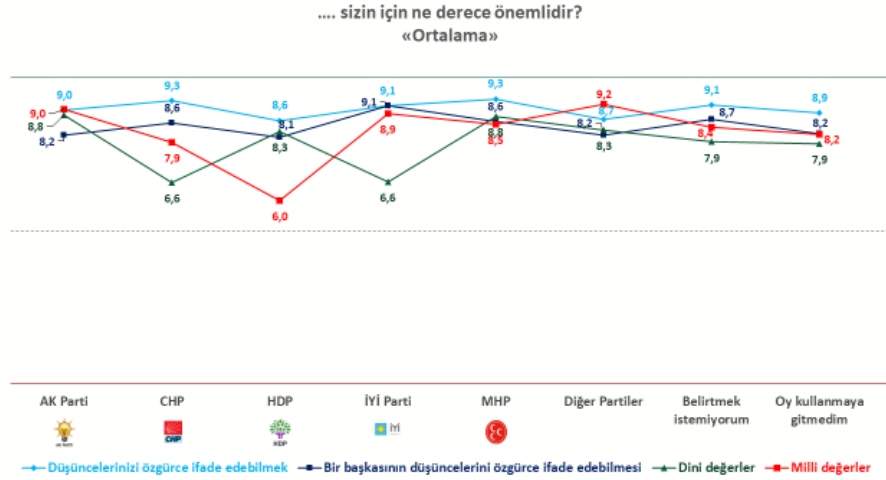

Gençlerin %8,2'si için dini değerler, önem sıralamalarında çok altta yer alıyor. %80,3'ü ise dini değerlere önem derecesini 5'ten yukarı puanlamış. Konu milli değerler olunca, önem derecesinin daha yükseldiğini görüyoruz. Milli değerlere önem sıralamasında 5'in üzerinde puan veren gençlerin oranı %86,2.

Gençler kendilerinin ve başkalarının ifade özgürlüklerinde birleşiyor

Gençlerin siyasi parti tercihleri ile, en önemli buldukları konulara verdikleri ortalamalarını karşılaştırdığımızda karşımıza çıkan tabloyu şu şekilde yorumlayabiliriz: Düşünceyi ifade etme özgürlüğüne verilen önem ortalaması (1-10 ölçeğinde), gençlerin oy verme davranışından bağımsız olarak 8,5'in üzerinde. Yine aynı şekilde başkalarının düşüncelerini ifade etme özgürlüğüne verilen önem derecesi ortalaması siyasi parti eğilimlerinden bağımsız olarak tüm gençler için 8'in üzerinde. Bu anlamda ifade özgürlüklerinin gençlerin uzlaşma içinde oldukları ve en önemsedikleri meseleler olduğu görülüyor. İyi Parti ve CHP'ye oy veren gençlerin dini değerlere verdikleri önem ortalaması 6,6. HDP'li gençlerin ise milli değerlere verdiği ortalama 6.

Önem Oranı

Bu: Tüm katılımcılar n: 600
54. Aşağıdaki konular sizin için ne derece önemlidir?

Yurtdışında yaşama

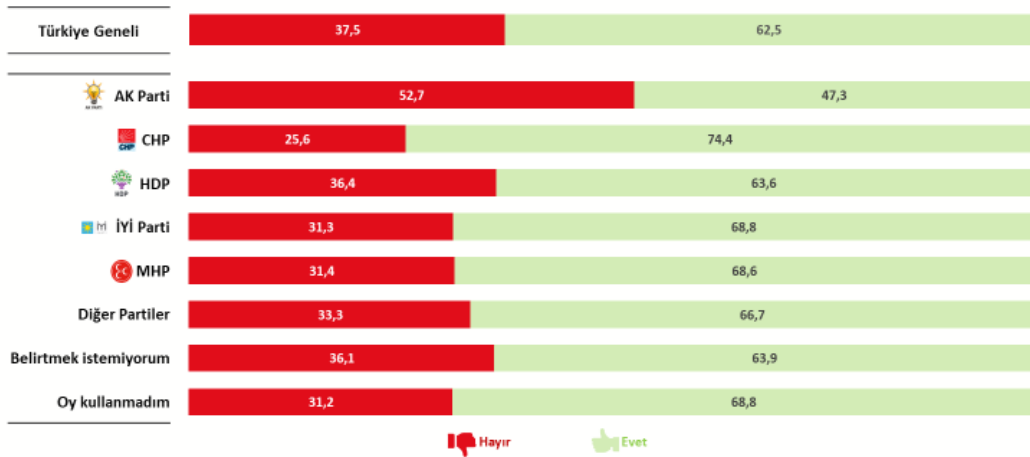
Türkiye’de gençlerin %62,5’i eğer imkan olsa yurtdışına yerleşip orada yaşamak istediğini belirtmiş. İşsizlik, eğitim olanakları ve tüm eşitsizlikler, kendilerini ifade etme özgürlüklerine verdikleri önem düşünüldüğünde bu şaşırtıcı olmayan bir veri. Gençlerin oy verdikleri siyasi partilere göre yurtdışında yaşama tercihlerini karşılaştırdığımızda, kendi oy verdikleri partinin yıllardır iktidarda olmasına rağmen, AK Partili gençlerin dahi neredeyse yarısının eğer imkanı olsaydı yurtdışında yaşamak istediğini görüyoruz. Yurtdışında yaşamak isteyenlerin oranı CHP’ye oy veren gençlerde %74,4’e, İyi Parti’ye oy verenlerde %68,8, henüz oy kullanmayanlarda yine %68,8, MHP’li gençlerde %68,6’ya yükseliyor.

Yurtdışında Yaşama

25 SODEV
SOSYAL DEMOKRASİ VAKFI

İmkanınız olsa yurtdışına yerleşip orada yaşamak ister miydiniz?

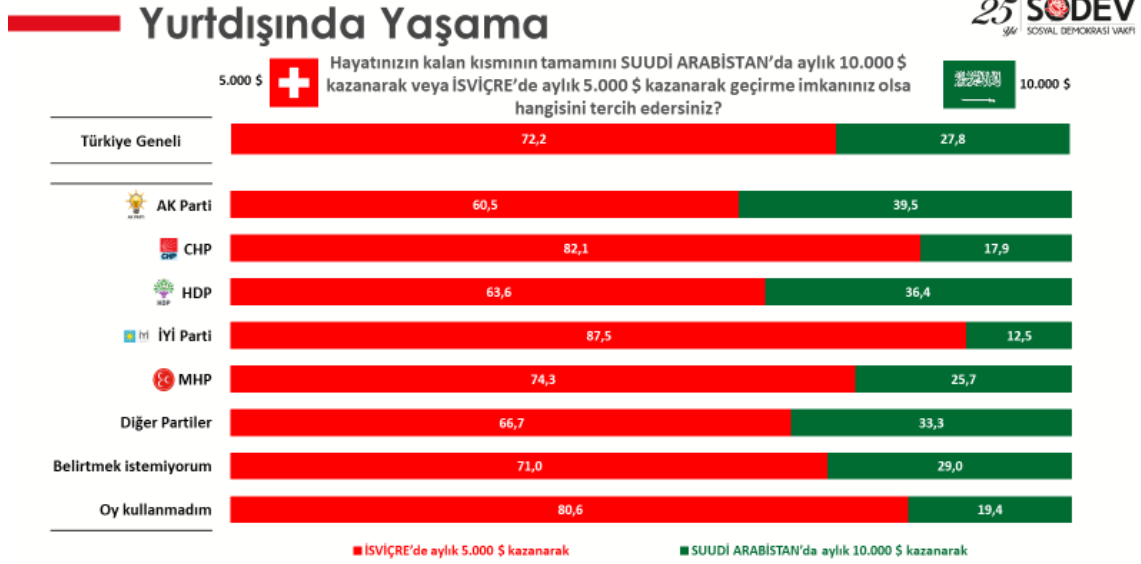

Bazı: Tüm katılımcılar n: 600
SS: İmkanınız olsa yurtdışına yerleşip orada yaşamak ister miydiniz?

37

İsviçre mi Suudi Arabistan mı?

Yurtdışında yaşam tercihlerine daha yakından baktığımızda çarpıcı sonuçlarla karşılaşyoruz. Gençlere “hayatınızın kalan kısmının tamamını Suudi Arabistan’da aylık 10.000 dolar kazanarak veya İsviçre’de aylık 5.000 dolar kazanarak geçirme imkanları olsaydı hangisini tercih edeceklerini sordüğümüzda, katılımcıların %72,2’nin İsviçre’yi tercih ettiğini görüyoruz. Ak Parti’ye oy veren seçmenlerin dahi %60,5’i İsviçre’yi tercih edeceğini belirtmiş.

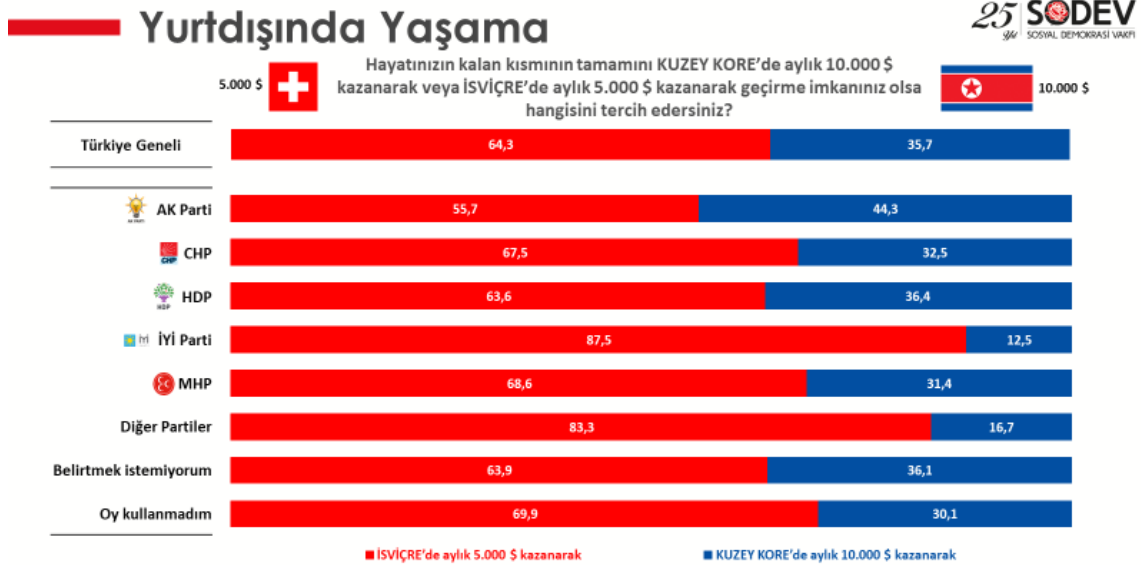

Bazı: Tüm katılımcılar n: 600

S6: Örneğinizde iki seçenek olan hayatınızın kalan kısmının tamamını SUUDİ ARABİSTAN’da aylık 10.000 \$ kazanarak veya İSVİÇRE’de aylık 5.000 \$ kazanarak geçirme imkanınız olsa hangisini tercih edersiniz? ÇOK CEVAP

18

İsviçre mi Kuzey Kore mi?

Bazı: Tüm katılımcılar n: 600

S7: Hayatınızın kalan kısmının tamamını KUZHEY KORE’de aylık 10.000 \$ kazanarak veya İSVİÇRE’de aylık 5.000 \$ kazanarak geçirme imkanınız olsa hangisini tercih edersiniz? TEK CEVAP

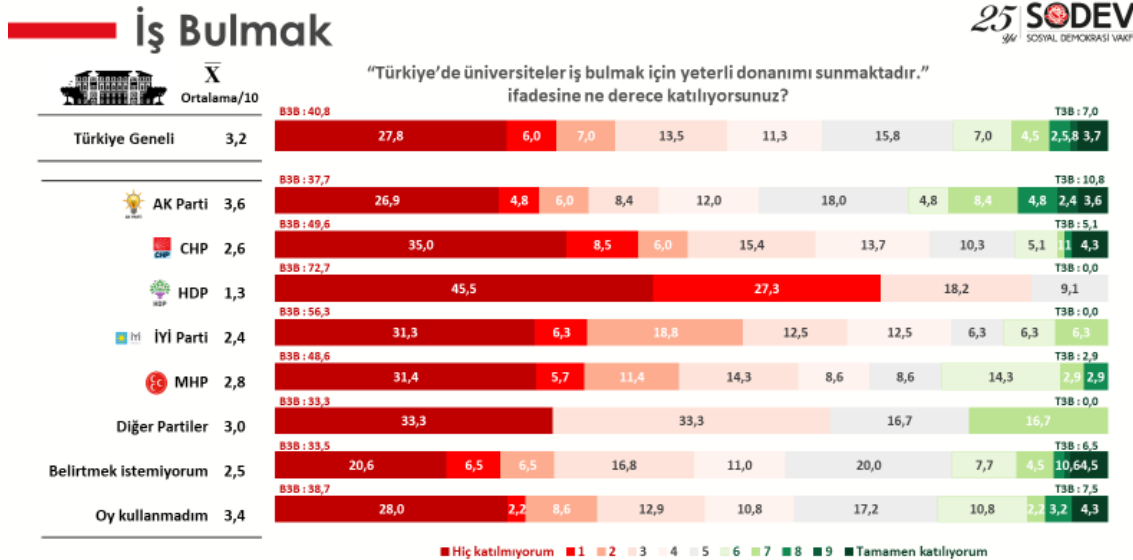
19

Aynı soruyu Suudi Arabistan yerine Kuzey Kore’yi koyarak, sordüğümüzda ise karşımıza şöyle bir tablo çıkıyor: Gençlerin %64,3’ü İsviçre’yi tercih ediyor. AK Parti’li gençlerin de % 55,7’i İsviçre’yi, %35,7’si Kuzey Kore’yi tercih ediyor. Görünen o ki, İsviçre her koşulda en çok tercih edilen ülke olmakla beraber, Kuzey Kore, paralel karşılaştırmada Suudi Arabistan’dan daha çok tercih edilir bir ülke gibi görünüyor.

İş bulmak

Liyakat ve fırsat eşitliği mi yoksa kayırmacılık mı egemen?

Yetenekli bir gencin başarılı olacağı ve mutlaka bir yere geleceğine ilişkin inanç gençler arasında ancak %20,7 oranında geçerli. Yani gençlerin yalnızca yetenek ile bir yere gelinebileceğine ilişkin inançları çok zayıf görünüyor. Katılımcıların %70,3'ü Türkiye'de arkası sağlam bir kişinin yetenekli bir gencin önüne geçebileceğini düşünüyor. Kayırmacılık ve "arkası sağlam olmanın" yükselmek için önemli bir koşul olarak görülmesi ve bu inancın gençler arasında yaygınlığı üzerinde dikkatle durulması gereken bir veridir. Bu durum AK Parti'den, henüz oy kullanmayan gençlere kadar tüm grupları ortak kesen bir algıdır. Oranlar özellikle AK Parti ve HDP seçmeni dışındaki tüm seçmenler ve henüz seçmen olmayanlarda %80'lerin üzerine çıkan bir düşüncedir. İyi Parti'ye oy veren gençlerin %93,8'i, CHP'ye oy veren gençlerin %88,9'u, oy kullanmayan gençlerin %83,9'u, MHP'ye oy veren seçmenlerin %80'i için Türkiye'de yetenekli bir gencin başına gelmesi muhtemel olan şey, arkası sağlam bir gencin onun önüne geçebilir olmasıdır.

Bazı TSM katılımcılar n: 600

SB: "Türkiye'de üniversiteler iş bulmak için yeterli donanımı sunmaktadır." ifadesine ne derece katılıyorsunuz? 0-Hiç katılmıyorum, 10-Tamamen katılıyorum olacak şekilde 0 ile 10 arasında puanlar mısınız? TEK CEVAP

22

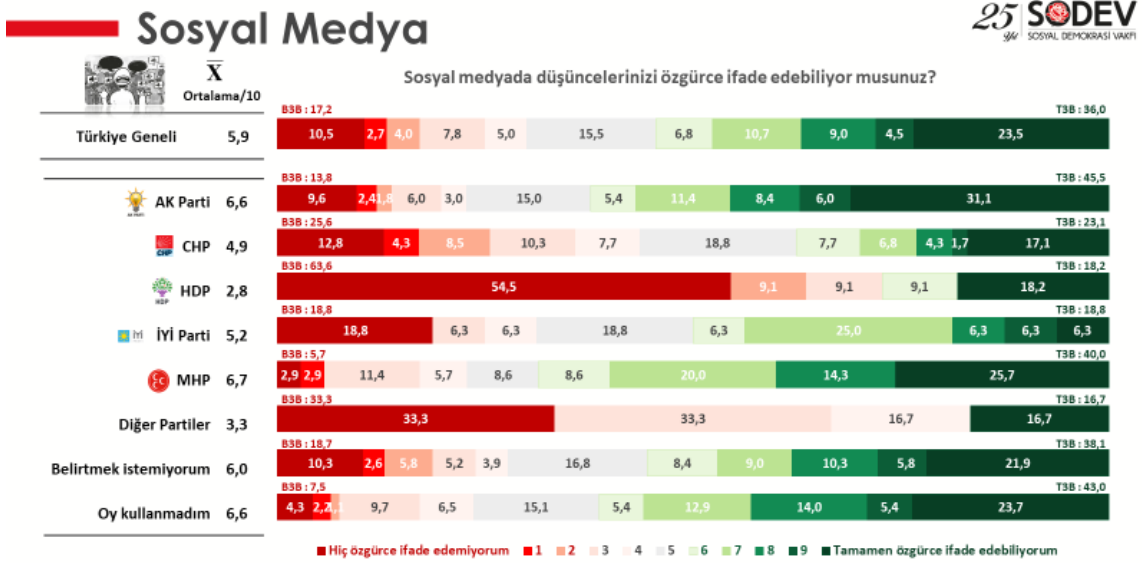
Peki ya üniversite bitirmek? Umut var mı?

Araştırmamıza katılan gençlerin %40,8'i Türkiye'de üniversitelerin iş bulmak için yeterli donanım sağladığını düşünmemektedir. Bu oran HDP seçmeni gençlerde %72,8'e, İyi Parti'li seçmende %56,4'e, CHP'li seçmen gençlerde %49,5'e, MHP'li seçmende %48,5'e çıkmaktadır.

Sonuç olarak, eğitim ve çalışma yaşamlarından, ilgi alanları ve değerlerine; kendi konumları ve gelecekleri ile ilgili değerlendirmelerinden; özgürlük algılarına kadar Türkiye'nin gençleri belli konularda siyasi parti aidiyetleri ve oy verme davranışlarından bağımsız olarak belli konularda ortak kaygı, algı ve eğilimler göstermektedir. Dini inançlarına verdikleri önem ne olursa olsun, kendilerini ifade etme ihtiyaçları bakımından özgürlükçü bir siyasetin; adaletin ve liyakatin; şeffaf işleyen kurumsal mekanizmaların Türkiye'nin gençlerinin acil ihtiyaçları olduğu açıkça ortadadır.

Sosyal medya

Türkiye genelinde gençlerin %25'i sosyal medyada kendilerini özgürce ifade edemediklerini düşünüyor. Bu oran özellikle HDP'li, CHP'li ve İyi Partili seçmenlerde çok daha yüksek oranlarda seyrediyor. Örneğin, HDP'ye oy veren gençlerin %72,7'si, sosyal medyada düşüncelerini özgürce ifade edemediğini düşünmektedir.

Bazı: Tüm katılımcılar n=600
S11. Sosyal medyada düşüncelerinizi özgürce ifade edebiliyor musunuz? 0-Hiç özgürce ifade edemiyorum, 10-Tamamen özgürce ifade edebiliyorum olmak şekilde 0 ile 10 arasında puanlar mısınız? TEK CEVAP

24

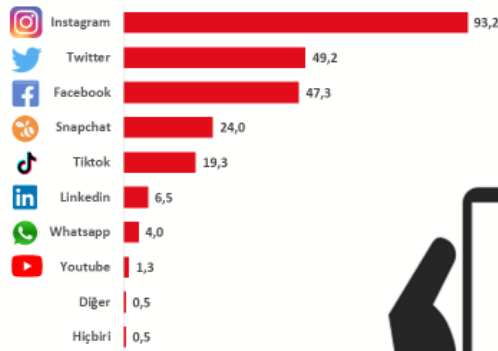
Sosyal medyada düşüncelerini ortaya koyma özgürlükleri ile ilgili bu ayrışma, iktidarda olmayan düşüncelerin sosyal medyada ifade edilmesi yönünde dahi önemli sınırlamalar olduğunu göstermektedir. Muhalif partilere oy veren gençler sosyal medyada kendilerini özgürce ifade edemediklerini ifade etmektedir.

Araştırmamıza katılan gençler %93,2 ile en çok Instagram'ı kullandıklarını belirtiyor. İkinci sırayı %49,2 ile Twitter, üçüncü sırayı %47,3 ile Facebook alıyor.

Sosyal Medya

25 SODEV
SOSYAL DEMOKRASİ VAKFI

Hangi sosyal medya mecralarını kullanıyorsunuz?

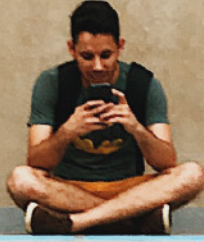

Bazı TSM katılımcılar: n: 600
S12. Hangi sosyal medya mecralarını kullanıyorsunuz?

25

Sonuç olarak, eğitim ve çalışma yaşamlarından, ilgi alanları ve değerlerine; kendi konumları ve gelecekleri ile ilgili değerlendirmelerinden; özgürlük algılarına kadar Türkiye'nin gençleri belli konularda siyasi parti aidiyetleri ve oy verme davranışlarından bağımsız olarak belli konularda ortak kaygı, algı ve eğilimler göstermektedir. Dini inançlarına verdikleri önem ne olursa olsun, kendilerini ifade etme ihtiyaçları bakımından özgürlükçü bir siyasetin; adaletin ve liyakatin; şeffaf işleyen kurumsal mekanizmaların Türkiye'nin gençlerinin acil ihtiyaçları olduğu açıkça ortadadır.

Gelecek Sosyal Demokrasidir...

“TÜRKİYE’NİN GENÇLİĞİ ARAŞTIRMASI” RAPORU

* Araştırma, Friedrich Ebert Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği’nin katkılarıyla yapılmıştır.

SODEV
SOSYAL DEMOKRASİ VAKFI